

СОВЕТ
УТАР-АТЫНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул. Кооперативная, д. 22, с. Утар-Аты,
Арский муниципальный район, 422017

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
УТАР-АТЫ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ
Кооператив урамы, 22 йорт, Утар-Аты авылы,
Арча муниципаль районы, 422017

Тел. (84366)50-3-31, факс (84366)50-4-22. E-mail: Utat.Ars@tatar.ru

**Утар-Аты авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ**

« 20 » декабрь 2018 ел

№ 81

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районнының «Утар-Аты авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә муниципаль хезмәт түрында» Нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт түрында» 2007 елның 02 мартаңдагы 25-ФЗ номерлы Федераль законга, «Муниципаль хезмәт түрында» 2013 елның 25 июнендейге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы кодексына нигезләнеп, Утар-Аты авыл жирлеге Советыкаар бирде:

1. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районнының «Утар-Аты авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә муниципаль хезмәт түрында нигезләмәне расларга.

2. 2015 елның 31 мартаңдагы 84 номерлы каар (2016 елның 19 мартаңдагы 14 номерлы, 2017 елның 11 гыйнварындагы 30 номерлы, 2017 елның 11 августындагы 36 номерлы, 2017 елның 14 декабрендәге 53 номерлы каарлар белән расланган Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Утар-Аты авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә муниципаль хезмәт түрында нигезләмәне үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге каарны Татарстан Республикасы рәсми хокукий мәгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) яисә Арча муниципаль районнының рәсми сайтында бастырып чыгарырга.

4. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемә алам.

Утар-Аты авыл жирлеге урынбасары:

Абдуллин Р.Г.

*Татарстан Республикасы
Арча муниципаль районының
Утар-Аты авыл жирлеге
советының
20.12.2018ел №81 карарына
кушымта*

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының «Утар-Аты авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Муниципаль хезмәт - хезмәт шартнамәсе (контракты) төзү юлы белән биләнә торган муниципаль хезмәт вазыйфаларында дайми нигездә гамәлгә ашырыла торган гражданнарның һөнәри эшчәнлеге.

1.2. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының «Утар-Аты авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге муниципаль хезмәткәр өчен салым чыганагы булыш тора, яллаучының вәкаләтләрен яллаучы вәкилен (эш бирүче) аның исеменнән башкара.

1.3. Эшкә алучының вәкиле (эш бирүче) Утар-Аты авыл жирлеге башлыгы, Утар-Аты авыл жирлеге Башкарма комитеты житәкчесе яисә яллаучының (эш бирүченең) вәкиле вазыйфаларын башкарырга вәкаләтле башка зат булырга мөмкин.

1.4. Муниципаль хезмәт Утар-Аты авыл жирлегенең жирле үзидарә органнарында штатлы урыннарда гамәлгә ашырыла.

1.5. Сайлап куелган муниципаль вазыйфада башкарыла торган эшчәнлек муниципаль хезмәт булыш тормый.

1.6. Утар-Аты авыл жирлегендә муниципаль хезмәт Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартандагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары нигезендә, Татарстан Республикасы Конституциясе, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы, Татарстан Республикасының башка законнары, Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасының башка законнары, Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының «Утар-Аты авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставы, әлеге Нигезләмә һәм башка муниципаль хокукый актлар белән гамәлгә ашырыла.

1.5. Утар-Аты авыл жирлеге муниципаль хезмәткәрләрене (алга таба - муниципаль хезмәткәр) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында каралган үзенчәлекләр белән хезмәт законнарының гамәлдә булуы кагыла.

2. Муниципаль хезмәткәрләр

2.1. Муниципаль хезмәткәр - шәһәр жирлегенең жирле бюджеты акчалары исәбеннән түләнә торган акчалата карап тоткан өчен муниципаль хезмәт вазыйфасы турында Татарстан Республикасы законнары һәм законнары нигезендә Устав, әлеге Нигезләмә, башка муниципаль хокукый актлар белән билгеләнгән тәртиптә башкаручы граждан.

2.2. Жирле үзидарә органнары, муниципаль берәмлекләрнең сайлау комиссияләре эшчәнлеген техник тәэммин итү вазыйфаларын башкаручы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын башкармыйлар һәм муниципаль хезмәткәрләр булыш тормыйлар.

3. Муниципаль хезмәтнең төп принциплары

Муниципаль хезмәтнең төп принциплары түбәндәгеләр:

1) кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренең ёстенлеге;

- 2) Россия Федерациясе дәүләт телен белгән гражданнарның муниципаль хезмәткә тигез керүе һәм аны женесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мәлкәти һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә мәнәсәбәтенә, инануларына, ижтимагый берләшмәләргә каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга тигез булуы;
- 3) муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри осталығы һәм компетентлығы;
- 4) муниципаль хезмәтнең тотрыклылығы;
- 5) муниципаль хезмәткәрләр әшчәnlеге турында мәгълүммәттан файдалану мәмкинлеге;
- 6) ижтимагый берләшмәләр һәм гражданнар белән үзара хезмәттәшлек;
- 7) муниципаль хезмәткә тәп таләпләрнең бердәмлеге, шулай ук муниципаль хезмәт узганды тарихи һәм башка жирле традицияләрне исәпкә алу;
- 8) муниципаль хезмәткәрләрнең хокукий һәм социаль якланганлығы;
- 9) үз вазыйфаи бурычларын үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән өчен муниципаль хезмәткәрләрнең жаваплылығы;
- 10) муниципаль хезмәтнең партиядән тыш булуы.

4. Муниципаль хезмәтне финанслау

Муниципаль хезмәтне финанслау, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәте өчен түләүгә чыгымнары, аларны пенсия белән тәэммин итүне дә кертеп, шәһәр жирлегенең жирле бюджеты акчалары исәбеннән, муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган гарантияләрне тәэммин итүгә бәйле башка чыгымнар, әгәр федераль законда, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында башкасы билгеләнмәгән булса, гамәлгә ашырыла.

5. Муниципаль хезмәт вазыйфалары

5.1. Муниципаль хезмәт вазыйфасы - жирле үзидарә органында «Утар-Аты авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә төзелә торган вазыйфа, ул жирле үзидарә органы яисә муниципаль вазыйфа биләүче зат вәкаләтләренең үтәлешен тәэммин иту буенча билгеләнгән бурычлар даирәсе белән.

5.2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында күшымта итеп бирелә торган Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

5.3. Жирле үзидарә органының штат расписаниесен төзегәндә һәм раслаганда Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрында каралган муниципаль хезмәт вазыйфалары исемнәре кулланыла.

6. Муниципаль хезмәт вазыйфалары классификациясе

- 6.1. Муниципаль хезмәт вазыйфалары тубәндәгә төркемнәргә бүленә:
  - 1) муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары;
  - 2) муниципаль хезмәтнең тәп вазыйфалары;
  - 3) муниципаль хезмәтнең әйдәүче вазыйфалары;
  - 4) муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфалары;
  - 5) муниципаль хезмәтнең кече вазыйфалары.

7. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләре

7.1. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен һөнәри белем дәрәҗәсенә, муниципаль хезмәт яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажына, вазыйфаи бурычларын үтәу өчен кирәклे белемнәргә һәм күнекмәләргә карата квалификация таләпләренә туры килү таләп ителә.

7.2. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен тубәндәгә квалификация таләпләре билгеләнә:

1) һөнәри белем дәрәжәсөнә: вазыйфаларның югары, төп һәм әйдәүче тәркемнәре өчен югары белем булу; вазыйфаларның өлкән һәм кече тәркемнәре өчен югары белем яисә урта һөнәри белем булу;

2) муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажына:

муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары буенча - кимендә ике ел муниципаль хезмәт стажы яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча кимендә дүрт ел эш стажы;

муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары буенча - кимендә бер ел муниципаль хезмәт стажы яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча кимендә ике ел эш стажы.

3) һөнәри белемнәргә һәм қунекмәләргә:

Россия Федерациясе Конституциясен, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законны, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законны, Татарстан Республикасы Конституциясен, «Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын, әлеге Кодексны, «Утар-Аты авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставын, муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфаи бурычларын, хезмәтне саклауның норматив таләпләрен һәм янгынга каршы иминлек кагыйдәләрен, тиешле муниципаль органда эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен үтәүгә карата барлық вазыйфалар тәркемнәре өчен кулланыла торган башка норматив хокукий актларны белу;

хезмәт мәгълүматы белән эшләү өлкәсендә белем һәм қунекмәләр, эш башкару һәм эшлекле аралашу нигезләре - вазыйфаларның югары, төп, әйдәүче һәм өлкән тәркемнәре өчен;

- муниципаль хезмәтнең югары һәм төп вазыйфалары буенча - мәгълүмат-коммуникация технологияләре өлкәсендә дәүләт сәясәтенең хокукий аспектларын, программа документларын һәм приоритетларын, халыкка һәм оешмаларга мәгълүмати-коммуникация технологияләрен, аппарат һәм программа тәэминатын куллану юлы белән дәүләт хезмәтләрен күрсәту өлкәсендә хокукий аспектларны, ведомствоара документлар әйләнеше мәмкинлекләрен, мәгълүмати иминлекне тәэммин итү өлкәсендә гомуми мәсьәләләрне, проект идарәсе нигезләрен куллануны да кертеп, җирле үзидарә органнарында мәгълүмати-коммуникация технологияләрен, аппарат һәм программа тәэминатын куллану мәмкинлекләрен һәм үзенчәлекләрен белу; җирле үзидарә органнарында заманча мәгълүмат-коммуникация технологияләрен куллану мәмкинлекләрен һәм үзенчәлекләрен исәпкә алып, мәгълүмати-коммуникация урнаштыру, телекоммуникацион чөлтәрләр, шул исәптән почта белән идарә итү системалары, электрон системалар, мәгълүмат системалары, мәгълүмат системалары, мәгълүмат системалары белән идарә итү системалары, мәгълүмат системалары, мәгълүмати-коммуникация системалары, мәгълүмат системалары белән идарә итү системалары, мәгълүмат-коммуникация системалары, мәгълүмат системалары белән идарә итү системалары, мәгълүмат-коммуникация белән идарә итү өлкәсендә стратегик планлаштыру һәм идарә итү қунекмәләре;

- муниципаль хезмәтнең әйдәүче, өлкән һәм кече вазыйфалары буенча - аппарат һәм программа тәэминаты, җирле үзидарә органнарында заманча мәгълүмат-коммуникация технологияләрен куллануның мәмкинлекләре һәм үзенчәлекләре, мәгълүмати куркынычсызылыкны тәэммин итү өлкәсендә ведомствоара документлар әйләнеше мәмкинлекләреннән, гомуми сораулардан файдалануны кертеп; мәгълүмати-телекоммуникация чөлтәрләре, шул исәптән Интернет чөлтәре, операцион системада, электрон почта белән идарә итү, текст мөхәррирләгендә, электрон таблицалар белән, презентацияләр әзерләү, электрон документларда график объектларны файдалану, мәгълүматлар базасы белән компьютерның эчке һәм периферия җайланмалары белән эшләү қунекмәләре;

4) әйдәүче, өлкән һәм кече тәркемнәрнән муниципаль хезмәт Вазыйфаларын биләү өчен муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажына карата квалификация таләпләре билгеләнми.

5) муниципаль хезмәт стажын билгеләгендә шулай ук тиешле вазыйфаи тәркемнәрнең дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында һәм аларга тинләштерелгән хәрби һәм хокук саклау хезмәте вазыйфаларында эш стажы исәпкә алына.

5.1. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен кирәkle белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләре карапган булса, белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажын исәпләгендә, әлеге белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажына шушы белгечлек буенча эш чорлары, әлеге юнәлеш буенча граждан (муниципаль хезмәткәрләргә) мәгариф турында һәм (яисә) әлеге белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча квалификация турында документ алганнын соң әзерлек чорлары кертелә.

5.2. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләре карапмаган очракта, курсәтләнгән стажга белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажын исәпләгендә муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәkle белем һәм күнекмәләр алган гражданның (муниципаль хезмәткәрнең) эш чорлары кертелә, ул муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килә торган дәрәжәдәге һөнәри белем турында документ алганнын соң кертелә.

6. Контракт буенча билгеләнүче Утар-Аты авыл жирлеге башлыгы вазыйфасына кандидатларга өстәмә таләпләр белән кимендә биш ел идарә эшчәнлеге тәҗрибәсе булу билгеләнә. Әлеге өлештә житәкче, оешма житәкчесе урынбасары, дәүләт органы, муниципаль орган вазыйфаларында, шулай ук аларның структур бүлекчәләре житәкчеләренең вазыйфаларында эшләү идарәчелек эшчәнлеге дигәндә аңлашила. контракт буенча билгеләнә торган жирле администрация башлыгы вазыйфасына кандидатларга карата өстәмә таләпләр шулай ук муниципаль берәмлек уставында да билгеләнергә мөмкин.

7. Аерыклы белгеч яисә магистр дипломы булган затлар өчен диплом бирелгән көннән алыш өч ел эчендә муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажына карата квалификация таләпләре муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажына карата квалификация таләпләре билгеләнә.

8. Муниципаль хезмәткәрнең төп хокуклары

8.1. Муниципаль хезмәткәр тубәндәгеләргә хокуклары:

1) аның муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча хокукларын һәм бурычларын билгеләүче документлар, вазыйфаи бурычларын үтәүнең сыйфатын бәяләү критерийлары һәм хезмәт буенча алга китү шартлары белән танышу;

2) вазыйфаи бурычларны башкару өчен кирәkle оештыру-техник шартларны тәэммин итү;

3) хезмәт хакы һәм хезмәт законнары, муниципаль хезмәт турындагы законнар һәм хезмәт шартнамәсе (контракт) нигезендә башка түләүләр;

4) эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәрен һәм эш көне булмаган бәйрәм көннәрен бирү, шулай ук еллык түләүле отпускны тәэммин итә торган ял;

5) вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәkle мәгълүматны һәм материалларны билгеләнгән тәртиптә алу, шулай ук жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр кертүгә;

6) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурста үз инициативасы белән катнашу;

7) муниципаль хокукый акт нигезендә жирле бюджет акчалары исәбеннән өстәмә һөнәри белем алу;

8) үзенең шәхси мәгълүматларын яклау;

9) үз эшенең барлык материаллары, һөнәри эшчәнлекләре турында чакыртып алулар һәм аларны шәхси эшнә керткәнче башка документлар белән танышу, шулай ук аның язма аңлатмаларын шәхси эшнә беркетеп кую;

10) берләшмәсе, һөнәри берлекләр төзү хокукуын да кертеп, үз хокукларын, социаль-икътисадый һәм һөнәри мәнфәгатьләрен яклау өчен;

11) хезмәт законнары нигезендә индивидуаль хезмәт бәхәсләрен карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, аларның бозуларына карата судка шикаять белдерүне кертеп;

12) Россия Федерациясе законнары нигезендә пенсия белән тәэммин итү.

8.2. Муниципаль хезмәткәр, контракт буенча Утар-Аты авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәрдән тыш, яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) алдан язма рәвештә башка түләүле эшне башкарырга хокуклы, әгәр дә бу мәнфәгатьләр конфликтyna китермәсә һәм "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законда башкасы каралмаса.

9. Муниципаль хезмәткәрнең төп бурычлары

9.1. Муниципаль хезмәткәр тубәндәгеләргә бурычлы:

1) Россия Федерациясе Конституциясен, федераль конституциячел законнары, федераль законнары, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасының законнарын һәм башка норматив хокукый актларын, «Утар-Аты авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставын һәм башка муниципаль хокукый актларны үтәргә һәм аларның үтәлешен тәэммин итәргә;

2) вазыйфаи инструкция нигезендә вазыйфаи бурычларны башкарырга;

3) вазыйфаи бурычларын үтәгендә кешенең һәм гражданның, расага, милләтенә, теленә, дингә һәм башка шартларга бәйсез рәвештә, хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә.

4) жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында билгеләнгән эчке хезмәт тәртибе, вазыйфаи инструкция кагыйдәләрен, хезмәт мәгълүматы белән эшләү тәртибен үтәргә;

5) вазыйфаи бурычларны тиешенчә башкару өчен кирәклө квалификация дәрәҗәсен саклап калу;

6) дәүләт серен һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләрне, шулай ук вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә аңа мәгълүм булган белешмәләрне, шул исәптән гражданнарның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яисә аларның намусына һәм а布鲁ена кагыла торган белешмәләрне фаш итмәскә;

7) дәүләт һәм муниципаль мәлкәтне, шул исәптән аңа вазыйфаи бурычларны башкару өчен бирелгән мәлкәтне сакларга;

8) үз гайләсeneң үзе һәм әгъзалары турында Россия Федерациясе законнарында каралган белешмәләрне билгеләнгән тәртиптә тапшырырга;

8.1) үз чыгымнары турында, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен Россия Федерациясе субъектларының дәүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләнгәндә билгеләнгән тәртиптә һәм рәвештә чыгымнары турында белешмәләр тапшырырга;

9) яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) Россия Федерациясе гражданлыгыннан чыгу көнендә яисә чит ил гражданлыгы алынган көндә чит ил дәүләтне гражданлыгын сатып алу турында хәбәр итәргә;

10) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләрне үтәргә, йөкләмәләрне үтәргә, тыюларны бозмаска;

11) вазыйфаи бурычларын үтәгендә мәнфәгатьләр конфликтyna китерергә мөмкин булган шәхси қызықсынуы турында яллаучы (эш бирүче) вәкиленә язма рәвештә хәбәр итәргә һәм мондый конфликтны булдырмау чарапарын күрергә.

9.2. Муниципаль хезмәткәр үзенә бирелгән хокуксыз йөкләмәне үтәргә хокуксыз. Тиешле житәкчедән муниципаль хезмәткәр фикеренчә, хокуксыз булган йөкләмәне алганда, муниципаль хезмәткәр, йөкләмә биргән житәкчегә, Россия Федерациясенең федераль законнары һәм башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары нигезләмәләре күрсәтелеп, әлеге йөкләмәне үтәгәндә бозылырга мөмкин булган муниципаль хокукий актлар нигезләмәләрен күрсәтеп, әлеге йөкләмәнең хокуксызлыгын нигезләүне язма рәвештә тапшырырга тиеш. Әлеге йөкләмәнең житәкчесе язма рәвештә раслаган очракта, муниципаль хезмәткәр аны үтәүдән баш тартырга тиеш. Муниципаль хезмәткәрнең хокуксыз йөкләмәсен үтәгән һәм әлеге йөкләмәне биргән очракта, житәкче Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплы була.

10. Муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләр

10.1. Граждан муниципаль хезмәткә алыша алмый, ә муниципаль хезмәткәр түбәндәге очракларда муниципаль хезмәттә була алмый:

1) аны законлы көченә көргән суд карары белән хокуктан файдалануга сәләтsez яисә хокуктан файдалану сәләтө чикләнгән дип тану;

2) аны муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәүне законлы көченә көргән суд карары буенча юкка чыгаручы жәзага хөкем итү;

3) дәүләт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкүл иткән белешмәләргә рәхсәтне рәсмиләштерү процедурасын узудан баш тарту, әгәр граждан дәгъва қыла торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча яисә муниципаль хезмәткәр биләгән муниципаль хезмәт вазыйфалары буенча вазыйфаи бурычларны үтәү мондый мәгълүматлардан файдалану белән бәйле булса;

4) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон нигезендә муниципаль хезмәткә көрүгә яисә аны узуға яисә аны үтүгә комачаулый торган авыру булу;

5) муниципаль берәмлек башлыгы белән (муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турыдан-туры буйсынучанлык яисә әлеге вазыйфаи затка контролълек итү белән бәйле булса яисә муниципаль хезмәткәр белән, әгәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турыдан-туры буйсынучанлык яисә аларның берсенең контроле белән бәйле булса, якын туганлык яисә үзлекләр (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, балалар, бертуганнар, апа-сөнелләр, шулай ук ир белән хатынның туганнары, ата-аналары һәм балалары) жирле администрацияне житәкли торган муниципаль берәмлек башлыгы белән;

6) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, чит ил гражданы - Россия Федерациясе халықара шартнамәсендә катнашучы чит дәүләт гражданлыгын туктату, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булу, чит дәүләт гражданлыгы алу йә аның яшәү хокукин яисә Россия Федерациясе гражданының чит ил территориясендә дайими яшәү хокукин раслаучы башка документ алу хокукина ия, Россия Федерациясе халықара шартнамәсендә катнашучы булып тормаган, аның нигезендә чит ил гражданлыгы булган Россия Федерациясе гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

7) чит дәүләт (чит дәүләтләр) гражданлыгы булу, мона муниципаль хезмәткәр Россия Федерациясе халықара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданы булган очраклар керми, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

8) муниципаль хезмәткә көргәндә ялган документлар яисә ялган белешмәләр бири;

9) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартаңдагы 25-ФЗ номерлы Федераль законда, «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда каралган белешмәләрне тапшырмау яисә муниципаль хезмәткә көргәндә белә торып дөрес булмаган яисә тулы булмаган белешмәләр тапшыру;

10) аны чакырылыш буенча хәрби хезмәт узмаган дип тану, шул законлы нигезләргә ия булмыйча (контракт буенча хәрби хезмәт узган гражданнардан тыш) - күрсәтелгән бәяләмәгә шикаять бирү өчен Россия Федерациясе субъектының тиешле комиссиясенә билгеләнгән срок тәмамланган көннән алыш 10 ел эчендә, ә күрсәтелгән бәяләмә hәм (яисә) Россия Федерациясе чакырылыш комиссиясе карары күрсәтелгән бәяләмә буенча гражданың күрсәтелгән бәяләмәсенә карата судка шикаять белдерелгән булса, - суд карары законлы көченә кергән көннән алыш 10 ел эчендә гражданың Россия Федерациясе субъектының тиешле комиссиясе карарына шикаять белдерелмәгән дип танылган гражданың күрсәтелгән бәяләмә hәм (яисә) карар буенча шикаять белдерелмәгән булса).

10.2. Граждан контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасына билгеләнә алмый, ә муниципаль хезмәткәр муниципаль берәмлек башлыгы белән контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләп тора алмый (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, бертуганнар, апа-сөнгөлләр, шулай ук бертуганнар, сөнгөлләр, ата-аналар, ир белән хатын hәм балалар) муниципаль берәмлек башлыгы белән.

10.3. Граждан муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә - 65 яшь тулганнан соң муниципаль хезмәткә алына алмый;

10.4. Житәкче булып торучы муниципаль хезмәткәр жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында мәнфәгатьләр конфликтин булдырмау максатларында әлеге жирле үзидарә органының сайланулы профсоюз органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында күрсәтелгән вазыйфаны биләгән чорда муниципаль хезмәткәрләр мәнфәгатьләрен тапшыра алмый.

11. Муниципаль хезмәт белән бәйле тыюлар

11.1. Муниципаль хезмәт узуга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәргә тубәндәгеләр тыела:

1) тубәндәге очракларда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләргә:

а) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфасына йә Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфасына сайлау яисә билгеләп кую, шулай ук дәүләт хезмәте вазыйфасына билгеләнгән очракта;

б) муниципаль вазыйфага сайлану яисә билгеләп кую;

в) hөнәри берлек органында түләүле сайланулы вазыйфага сайлану, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында;

2) эшкуарлык эшчәнлеге белән шәхсән яисә ышанычлы затлар аша шәгыльләнергә, коммерциячел оешма идарәсендә яисә коммерциягә карамаган оешма идарәсендә катнашырга (сәяси партия белән идарә итүдә катнашудан тыш; hөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан, идарәдә түләүсез нигездә катнашуга; муниципаль берәмлекнең уставында каралган хокукларны гамәлгә куючы (муниципаль берәмлек уставында каралган), муниципаль берәмлекнең уставында (муниципаль берәмлек уставында каралган вәкаләтләрне гамәлгә куючы) hәм муниципаль берәмлек уставында (муниципаль берәмлек уставында каралган хокукларны гамәлгә куючы) орган уставында (муниципаль берәмлек уставында каралган хокукларны гамәлгә куючы) орган тарафыннан билгеләнгән тәртиптә эшсез булмаган оешмалар, бакчачылык, яшелчәчелек, кулланучылар кооперативлары, ширкәтләре эшчәнлегеннән тыш; күрсәтелгән коммерциягә карамаган оешмалар идарәсендә түләүсез нигездә катнашуга; күрсәтелгән идарә органнарында (сәяси партиядән hәм hөнәри берлек органында, шул исәптән сайланулы союздан тыш) катнашуга, шул исәптән муниципаль берәмлекнең сайлау органы аппаратында төзелгән сайлау органында,

жирле үзидарә органының сайланулы, муниципаль берәмлек уставында (муниципаль берәмлек уставында каралган вәкаләтләрне гамәлгә куючы (муниципаль берәмлек уставында (муниципаль берәмлек уставында каралган хокукларыннан тыш) уставында (муниципаль берәмлек уставында каралган хокукларны гамәлгә ашыручи органнар вәкиллекле органнары тарафыннан каралган хокукларны алучылар капиталында (яисә муниципаль берәмлек уставта каралган бурычларны гамәлгә ашыручи органнар капиталында каралган бурычларны гамәлгә ашыручи органнар тарафыннан каралган хокукларны алучы) әгъзалардан тыш) устав тарафыннан билгеләнгән тәртиптә тәкъдимнәр тарафыннан билгеләнгән тәртиптә тәкъдим ителгән оешмалар (яисә муниципаль берәмлек уставында (яисә муниципаль берәмлек уставында (яисә башка оешмалар) тарафыннан каралган хокукларыннан тыш) тарафыннан билгеләнгән

3) жирле үзидарә органында, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән йә федераль законнарда башкасы каралмаган булса, турыдан-туры аңа буйсынган яисә контролльдә булган муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясендә ышанычлы яисә өченче зат әшләре буенча вәйил булырга;

4) вазыйфаи урыны белән бәйле яисә вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә физик һәм юридик затлардан бүләкләүләр (бүләкләр, акчалата бүләкләү, ссудалар, хезмәтләр, күңел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары өчен түләү һәм башка бүләкләү). Беркетмә чарапарына, хезмәт командировкаларына һәм башка рәсми чарапарга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәргә алынган бүләкләр муниципаль милек дип таныла һәм муниципаль хезмәткәрләргә акт буенча жирле үзидарә органына, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенә тапшырыла, мона Россия Федерациясе Граждан кодексында билгеләнгән очраклар керми. Беркетмә чарасына, хезмәт командировкасына яисә башка рәсми чарага бәйле рәвештә алган бүләкне тапшырган муниципаль хезмәткәр аны Россия Федерациясе норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә сатып алырга мөмкин;

5) физик һәм юридик затлар акчалары исәбеннән командировкаларга чыгарга, мона жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе жирле үзидарә органнары, башка муниципаль берәмлекләрнең сайлау комиссияләре белән, шулай ук чит дәүләтләрнең дәүләт хакимиите органнары һәм жирле үзидарә органнары, халыкара һәм чит ил коммерциягә карамаган оешмалары белән килешүләр буенча үзара нигездә башкарыла торган командировкаларга керми;

6) вазыйфаи бурычларны үтәүгә бәйле булмаган максатларда матди-техник, финанс һәм башка тәэмин итү чараларыннан, башка муниципаль мәлкәттән файдалану;

7) муниципаль хезмәт белән бәйле булмаган максатларда конфиденциаль характердагы мәгълүматларга карата федераль законнар нигезендә кертелгән белешмәләрне яисә вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә аңа мәгълүм булган хезмәт мәгълүматын фаш итәргә яисә кулланырга;

8) жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе һәм аларның житәкчеләре эшчәнлегенә карата, әгәр бу аның вазыйфаи бурычларына кермәсә, гавами әйтәлмәләрне, фикерләрне һәм бәяләүне, шул исәптән массакүләм мәгълүмат чараларында, жибәрергә;

9) муниципаль берәмлек башлыгының язма рәхсәтеннән башка, күрсәтелгән оешмалар белән хезмәттәшлек итү аның вазыйфаи бурычларына керсә, чит дәүләтләрнең, халыкара оешмаларның, бүләкләрнең мактаулы һәм маҳсус исемнәрен (фәнни берләшмәләрдән тыш), сәяси партияләрнең, башка иҗтимагый берләшмәләрнең һәм дини берләшмәләрнең мактаулы һәм маҳсус исемнәрен (сәяси партияләрдән тыш) кабул итәргә;

10) сайлау алды агитациясе өчен, шулай ук референдум мәсьәләләре буенча агитация алып бару өчен вазыйфаи нигезләмәнең өстенлекләреннән файдалану;

11) сәяси партияләр, дини һәм башка иҗтимагый берләшмәләр мәнфәтгатьләрендә үз вазыйфаи хәленнән файдаланырга, шулай ук күрсәтелгән берләшмәләргә муниципаль хезмәткәр буларак гавами рәвештә мөнәсәбәт белдерергә;

12) жирле үзидарә органнарында, башка муниципаль органнарда сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр структурасын (һөнәри берлекләрдән, шулай ук ижтимагый үзидарәнен ветераннар һәм башка органнарыннан тыш) төзергә яисә күрсәтелгән структураларны төзергә ярдәм итәргә;

13) хезмәт бәхәсен җайга салу максатларында вазыйфаи бурычларны үтәүне туктатырга;

14) Россия Федерациясенең халықара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы карапмаган булса, идарә органнары, попечительләр яисә күзәту советлары, коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган чит ил оешмалары һәм Россия Федерациясе территорииясендә аларның структур бүлекчәләре составына керергә;

15) әгәр Россия Федерациясенең халықара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы карапмаган булса, чит дәүләтләр, халықара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары исәбеннән генә финансслана торган түләүле эшчәнлек Районның жирле үзидарә органы житәкчесенең язма рөхсәтеннән башка шәғыльләнергә.

11.2. Муниципаль хезмәткәр, контракт буенча Поселение башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр, укытучылар, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлектән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шәғыльләнергә хокуклы түгел. Шул ук вакытта укытучылар, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек бары тик чит дәүләтләр, халықара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары исәбеннән генә финансслана алмый, әгәр Россия Федерациясенең халықара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы карапмаган булса. Әгәр Россия Федерациясенең халықара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы карапмаган булса, жирлекнәң башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр идарә, попечительлек яисә күзәту советлары, коммерциягә карамаган чит ил оешмалары һәм Россия Федерациясе территорииясендә гамәлдә булган структур бүлекчәләре органнары составына керергә хокуксыз.

11.3. Әгәр көрмәнне кыйммәтле кәгазыләр, акцияләр (оешмаларның устав капиталларында катнашу өлешләре) китерә торган контракт буенча Поселения Башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәргә ия булу мәнфәгатьләр конфликтyna китерергә мөмкин булса, ул үзенә караган әлеге кыйммәтле кәгазыләрне, акцияләрне (оешмаларның устав капиталларында катнашу өлешләрен) Россия Федерациясе законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш.

11.4. Граждан муниципаль хезмәттән эштән чыгарылғаннан соң, вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә аца мәгълүм булган конфиденциаль характердагы белешмәләрне яисә хезмәт мәгълүматын оешма яисә физик затлар мәнфәгатьләрендә фаш итәргә яисә кулланырга хокуклы түгел.

11.5. Муниципаль хезмәт вазыйфасын Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән вазыйфалар исемлегенә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче граждан муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң ике ел дәвамында хезмәт шартнамәсе шартларында федераль законнарда карапган очракларда оешманың гражданлык-хокукый шартнамәсе шартларында эшне биләргә һәм (яисә) үтәргә хокуксыз, әгәр муниципаль (административ) идарәнен аерым функцияләре муниципаль хезмәткәрнәң вазыйфаи (хезмәт) бурычларына кергән булса, муниципаль хезмәткәрләрнәң хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә мәнфәгатьләр конфликтyn жайга салу буенча тиешле комиссия ризалыгыннан башка, әлеге оешмада гражданлык-хокукый шартнамә шартларында эш башкарырга хокуклы түгел.

12. Муниципаль хезмәттә мәнфәгатьләр конфликтyn җайга салу

12.1. Мәнфәгатьләр конфликты дигәндә муниципаль хезмәткәрнәң шәхси кызыксынуы (турыдан-туры яисә читләтелгән) гражданнарның, оешмаларның, оешмаларның, Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының, муниципаль

берәмлекнең законлы мәнфәгатьләренә зыян китерергә сәләтле гражданнарның, оешмаларның, жәмғиятънең, муниципаль берәмлекнең шәхси қызықсынуы һәм законлы мәнфәгатьләре арасында каршылык барлыкка килә яисә килеп чыгарга мөмкин булган һәм шул ук вакытта аның вазыйфаи (хезмәт) бурычларын тиешле, объектив һәм берсүзсез үтәвенә йогынты ясый торган яисә йогынты ясарга мөмкин булган хәл аңлашыла.

12.2. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси қызықсынуы дигәндә, вазыйфаи бурычларын үтәгәндә, муниципаль хезмәткәрләргә акча, башка мәлкәт, шул исәптән мәлкәти хокуклар, мәлкәти характердагы хезмәт күрсәтуләр рәвешендә керемнәр, башкарыйган эшләр нәтижәләре яисә нинди дә булса файда (өстенлекләр), һәм (яисә) аның белән якын туганлыкта яисә аның белән якын мәнәсәбәттә торучы затлар (ата-аналар, хатыннар, балалар, бертуғаннар, сенелләр, сенелләр, ата-аналар, ата-аналар, балалар балалары), муниципаль хезмәткәрләр, һәм (яисә) аның белән якын мәнәсәбәттә яисә якын мәнәсәбәтләрдә торучы затлар булган гражданнар яисә оешмалар тарафыннан керемнәр алу мөмкинлеге аңлашыла.

12.3. Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу мәнфәгатьләр конфликты яғы булып торучы муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи яисә хезмәт урыны үзгәрүдә билгеләнгән тәртиптә һәм (яисә) аның мәнфәгатьләр конфликты килеп чыгуга сәбәпче булган вазыйфаи (хезмәт) бурычларын үтәудән читләштерелгәнчे үк торырга мөмкин.

12.4. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче зат, кыйммәтле кәгазьләр (оешмаларның устав (тупланма) капиталларында катнашу өлешләре, пайлары) мәнфәгатьләр конфликтyna китергән яисә китерергә мөмкин булган очракта, күрсәтелгән зат үзенә караган кыйммәтле кәгазьләрне (оешмаларның устав (тупланма) капиталларындағы катнашу өлешләре, пайлар) Россия Федерациясе граждан законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш.

12.5. Мәнфәгатьләр конфликты яғы булып торучы муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу чарапары муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

12.6. Муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтyna китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси қызықсынуы барлыкка килү турында билгеле булган яллаучы (әш бирүче) вәкиле, әлеге муниципаль хезмәткәрне биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасыннан муниципаль хезмәт вазыйфасыннан муниципаль хезмәт вазыйфасыннан биләп торучы вазыйфасыннан муниципаль хезмәт вазыйфасыннан читләштерү чорына кадәр, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу чарапарын күрергә тиеш.

12.7. Үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтyna китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси қызықсынуы барлыкка килү турында билгеле булган яллаучының вәкиле булган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу буенча чарапар муниципаль хезмәттән муниципаль хезмәттән муниципаль хезмәттән муниципаль хезмәттән азат ителүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

12.8. Муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтyna китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси қызықсынуы барлыкка килү турында билгеле булган яллаучы (әш бирүче) вәкиле, әлеге муниципаль хезмәткәрне биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасыннан муниципаль хезмәт вазыйфасыннан муниципаль хезмәт вазыйфасыннан биләп торучы вазыйфасыннан муниципаль хезмәт вазыйфасыннан читләштерү чорына кадәр, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу чарапарын күрергә тиеш.

12.4. Жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында мәнфәгатьләр конфликтyn җайга салу өчен муниципаль хокукий акт белән билгеләнгән тәртиптә мәнфәгатьләр конфликтyn җайга салу комиссиясе төзелергә мөмкин.

13. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт тәртибенә таләпләр

13.1. Муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләргә бурычлы:

- 1) вазыйфай бурычларны намус белән, югары һөнәри дәрәжәдә башкарырга;
- 2) барлык физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, берсүзсез мөнәсәбәт тәэмин итәргә, нинди дә булса иҗтимагый яисә дини берләшмәләргә, һөнәри яисә социаль тәркемнәргә, гражданнарга һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, тәркемнәргә, оешмаларга һәм гражданнарга карата ялгышлык әшләмәскә;
- 3) вазыйфай бурычларны намус белән үтәүгә тоткарлык ясый торган нинди дә булса шәхси, мәлкәти (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйле гамәлләр кылмаска;
- 4) сәяси партияләр, башка иҗтимагый һәм дини берләшмәләр һәм башка оешмалар каарларының һөнәри хезмәт эшчәнлегенә йогынты ясау мөмкинлеген юкка чыгара торган нейтральлек туто;
- 5) гражданнар белән эш итүдә тәзәтмәләр курсәтергә;
- 6) Россия Федерациясе халыкларының әхлакый гореф-гадәтләренә һәм традицияләренә хәрмәт курсәту;
- 7) төрле этник һәм социаль тәркемнәрнең, шулай ук конфессияләрнең мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга;
- 8) милләтара һәм динара татулыкка ярдәм итәргә;
- 9) аның муниципаль орган абруена яисә абруена зыян китерегә сәләтле конфликтлы хәлләргә юл куймаска.

13.2. Житәкче булган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләрне сәяси партияләр, башка иҗтимагый һәм дини берләшмәләр эшчәнлегендә катнашуға мәжбүр итү очракларына юл куймаска тиеш.

14. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр

14.1. Муниципаль хезмәткәргә түбәндәгеләр гарантияләнә:

- 1) вазыйфай инструкция нигезендә аның вазыйфай бурычларын үтәвен тәэмин итә торган эш шартлары;
- 2) үз вакытында һәм тулы күләмдә акчалата түләү алуга хокук;
- 3) эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылығын билгеләү, ял қөннәрен һәм эш көне булмаган бәйрәм қөннәрен бирү, шулай ук еллык түләүле отпускны тәэмин итә торган ял;
- 4) муниципаль хезмәткәргә һәм аның гайлә әгъзаларына медицина хезмәте курсәту, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыкканнан соң;
- 5) тиешле еллар эшләгән өчен һәм инвалидлыкка бәйле рәвештә пенсия белән тәэмин итү, шулай ук вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә вафат булган очракта муниципаль хезмәткәрнең гайлә әгъзаларын пенсия белән тәэмин итү;
- 6) вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мәлкәтенә зыян китерү очрагына мәжбүри дәүләт иминләштерүе;
- 7) муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәт узу чорында авыруы яисә хезмәткә сәләтлелеген югалту очрагына яисә аны туктатканнан соң мәжбүри дәүләт социаль иминиятләштерүе, әмма ул вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә барлыкка килгән;
- 8) федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда аның вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрне һәм аның гайлә әгъзаларын көчләүдән, янаулардан һәм башка хокук булмаган гамәлләрдән яклау.

14.2. Жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе бетерелүгә йә жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе хезмәткәрләре штаты қыскаруга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе өзелгәндә, муниципаль хезмәткәргә оешма бетерелүгә йә оешма хезмәткәрләре штаты қыскартылуға бәйле рәвештә хезмәткәрләр өчен хезмәт законнарында билгеләнгән гарантияләр бирелә.

14.3. Арча муниципаль районның Утар-Аты авыл жирлеге Татарстан Республикасы һәм уставы нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә гарантияләр бирелергә мөмкин.

15. Муниципаль хезмәткә керү

15.1. Муниципаль хезмәткә Россия Федерациисе дәүләт телен белгән һәм «Россия Федерациисенде муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләу өчен билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган 18 яшькә житкән гражданнар муниципаль хезмәткә «Россия Федерациисенде муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында күрсәтелгән шартлар булмаганды муниципаль хезмәткә бәйле чикләуләр буларак керергә хокуклы.

15.2. Муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук аны үткәндә женесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мәлкәти һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә мәнәсәбәтенә, инануларына, ижтимагый берләшмәләргә каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка хәлләргә карап, турыдан-туры яисә читләтеп чикләуләр яисә өстенлекләр билгеләу рәхсәт ителми.

15.3. Муниципаль хезмәткә кергәндә граждан түбәндәгеләрне тапшыра:

1) муниципаль хезмәткә керү һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләу турында үтенеч белән гариза;

2) Россия Федерациисе Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы билгеләгән форма буенча үз куллары белән тутырылган һәм имзаланган анкетаны;

3) паспорт;

4) хезмәт көнөгәсән, хезмәт шартнамәсе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраклардан тыш;

5) мәгариф турында документ;

6) хезмәт шартнамәсе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраклардан тыш, мәжбүри пенсия иминиятенең иминият таныклығы;

7) Физик затны Россия Федерациисе территориясенде яшәү урыны буенча салым органында исәпкә кую турында таныклык;

8) хәрби исәпкә алу документлары - хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле затлар өчен;

9) муниципаль хезмәткә керүгә каршы килә торган авыру булмау турында медицина оешмасы бәяләмәсе;

10) муниципаль хезмәткә кергән елдан алдагы елда керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр;

11) Әлеге Нигезләмәнең 19.1 статьясында каралган белешмәләр;

12) федераль законнарда, Россия Федерациисе Президенты указларында һәм Россия Федерациисе Хөкүмәте карарларында каралган башка документлар.

10) үз керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр - тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дәгъва кылучы гражданнар өчен. Күрсәтелгән белешмәләр Россия Федерациисе субъектларының дәүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан керемнәр, мәлкәт һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә, срокларда һәм форма буенча тапшырыла;

15.4. Әлеге Нигезләмә нигезендә муниципаль хезмәткә кергәндә граждан тарафыннан тапшырылган белешмәләр федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә тикшерелгә мөмкин.

15.5. Тикшерү барышында гражданың муниципаль хезмәткә керүенә комачаулаучы хәлләр ачыкланган очракта, күрсәтелгән граждан муниципаль хезмәткә керүдән баш тарту сәбәпләре турында язма рәвештә хәбәр ителә.

15.6. Гражданың муниципаль хезмәткә килүе, федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, хезмәт законнары нигезендә хезмәт шартнамәсе шартларында муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнү нәтиҗәсендә гамәлгә ашырыла.

15.7. Күрсәтелгән вазыйфанды биләүгә конкурс нәтижәләре буенча башкарма комитет житәкчесе вазыйфасына керешкән граждан контракт тәзи. Әлеге вазыйфанды контракт буенча биләү тәртибе һәм контракт буенча күрсәтелгән вазыйфага билгеләнә торган зат белән контрактны төзү һәм өзү тәртибе «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнә. Контрактның типик рәвеше контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасына билгеләнә торган зат белән контрактның типик рәвеше муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Кодексына күшымта белән билгеләнгән.

15.8. Гражданың муниципаль хезмәткә килүе муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп кую турында яллаучы (эш бирүче) вәкиленең боерыгы белән рәсмиләштерелә.

15.9. Муниципаль хезмәткә кергәндә хезмәт шартнамәсенең яклары булып эшкә алучының һәм муниципаль хезмәткәрнең вәкиле тора.

15.10. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәннән соң муниципаль хезмәткәргә хезмәт таныклыгы бирелә. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт таныклыгын бирү тәртибе һәм рәвеше муниципаль берәмлек башлыгы тарафыннан раслана.

16. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс

16.1. Арча муниципаль районында муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә хезмәт шартнамәсе төзегәндә конкурс башланырга мөмкин, аның барышында муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъва қылучыларның һәнәри дәрәҗәсе, аларның муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килү-килмәве бәяләнә.

16.1.1. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәру тәртибе Арча муниципаль районы Советы кабул итә торган муниципаль хокукий акт белән билгеләнә. Конкурсны уздыру тәртибе аның шартларын, аны уздыру датасы, вакыты һәм урыны турындағы белешмәләрне, шулай ук конкурс үткәру көненә кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча хезмәт шартнамәсе проектын бастырып чыгаруны құздә тотарга тиеш. Арча муниципаль районында конкурс комиссиясе әғъзаларының гомуми саны һәм аны формалаштыру тәртибе Арча муниципаль районы Советы тарафыннан билгеләнә. Жирлектә, шәһәр округында урнашкан авыл торак пунктларында жирле администрация вәкаләтләренең бер өлешен ғамәлгә ашыру йөкләнә торган жирле администрациянең территориаль органы житәкчесе вазыйфасын биләүгә конкурс үткәрелгән очракта, муниципаль берәмлектә конкурс комиссиясен төзү тәртибе әлеге авыл торак пунктларының һәрберсендә гражданнар жыены тарафыннан күрсәтелгән кандидатураларны аның әғъзалары санына көртүне құздә тотарга тиеш.

16.1.2. Эшкә алучының вәкиле (эш бирүче) хезмәт шартнамәсе тези һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс нәтижәләре буенча конкурс комиссиясе тарафыннан сайлап алынган кандидатларның берсен муниципаль хезмәт вазыйфасына билгели.

17. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү

17.1. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү аның биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасына туры килүен билгеләү максатларында уздырыла. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер мәртебә уздырыла.

17.2. Түбәндәге муниципаль хезмәткәрләр тестацияләнергә тиеш түгел:

1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын кимендә бер ел биләүчеләр;

2) 60 яшькә житкән;

3) йөкле хатыннар;

4) йөклелек һәм бала табу буенча ялда яисә бала карау буенча өч яшькә житкәнче отпусткта булучылар. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне отпустктан чыкканнан соң бер елдан да иртәрәк аттестацияләү мөмкин түгел;

5) вакытлы хезмәт шартнамәсе (контракты) нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүчеләр.

17.3. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе муниципаль хезмәт вазыйфасында эшләүче муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәткәргә туры килүе яисә тиешенчә булмавы турында каар чыгара. Аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләрне үз эшләрендә ирешкән уңышлары өчен бүләкләү турында, шул исәптән аларны вазыйфаларында арттыру турында, ә кирәклे очракта аттестацияләүче муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлеген яхшируту турында тәкъдимнәр бирергә мөмкин. Аттестация нәтижәләре аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрләргә тавыш бирү нәтижәләрен чыгарганинан соң ук хәбәр ителә. Аттестация материаллары яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) тапшырыла.

17.4. Аттестация нәтижәләре буенча яллаучы вәкиле (эш бирүче) аерым муниципаль хезмәткәрләрне аларның эштә ирешкән уңышлары өчен яисә муниципаль хезмәткәрне аның ризалыгы белән вазыйфасына тәшерү турында аттестацияләү көненнән бер айдан да артык булмаган вакытта бүләкләү турында каар кабул итә. Аттестация нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе өстәмә һөнәри белем алу өчен аерым муниципаль хезмәткәрләргә жибәрү турында тәкъдимнәр бирергә мөмкин.

17.5. Муниципаль хезмәткәр вазыйфасын тубәнәйтү яисә аның ризалыгы белән муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына күчерү мөмкин булмаган очракта, яллаучы (эш бирүче) вәкиле, аттестация үткән көннән алып бер айдан да артык булмаган вакыт эчендә, биләгән вазыйфасына аттестация нәтижәләре белән расланган квалификациясе житәрлек булмау сәбәпле, аны муниципаль хезмәттән эштән чыгарырга мөмкин. Күрсәтелгән срок узганинан соң муниципаль хезмәткәрне эштән азат итү яисә аны шушы аттестация нәтижәләре буенча вазыйфасында тубәнәйтү рәхсәт ителми.

17.6. Муниципаль хезмәткәр аттестация нәтижәләренә суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.

17.7. Муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткәрү турындагы нигезләмә муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләүне үткәрү турындагы Типов нигезләмә нигезендә Татарстан Республикасы Законына күшүмтә нигезендә муниципаль хокукый акт белән раслана.

18. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару тәртибе

18.1. Муниципаль хезмәткәргә шәхси эш ачыла, аңа муниципаль хезмәткә керү, аны узу һәм муниципаль хезмәттән азат итү белән бәйле документлар күшүп бирелә.

18.2. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше 10 ел дәвамында саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән чыгарганды аның шәхси эше жирле үзидарә органы архивында, муниципаль берәмлекнең соңғы муниципаль хезмәт урыны буенча сайлау комиссиясендә саклана.

18.3. Муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән жирле үзидарә органын юкка чыгарганды, аның шәхси эше жирле үзидарәнен ликвидлаштырылган органы яисә аларның хокук варисларына функцияләр тапшырылган жирле үзидарә органына саклауга тапшырыла.

18.4. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару дәүләт граждан хезмәткәренең шәхси эшен алып бару өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

19. Муниципаль берәмлектәге муниципаль хезмәткәрләр реестры

19.1. Арча муниципаль районында муниципаль хезмәткәрләр реестры алып барыла.

19.2. Муниципаль хезмәттән азат ителгән муниципаль хезмәткәр эштән азат ителгән көнне муниципаль хезмәткәрләр реестрыннан чыгарыла.

19.3. Муниципаль хезмәткәр вафат булган яисә муниципаль хезмәткәр хәбәрсез югалган дип танылган яисә аны закон көченә кергән суд каары белән үлгән дип иғълан ителгән очракта, муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләр

реестрыннан үлгөн (һәлак булган) көннең иртәгесе яисә суд карары законлы қоченә кергән көннең иртәгесе көнендә төшереп калдырыла.

20. Керемнәр, чыгымнар, мәлкәт түрүнда һәм мәлкәти характердагы йәкләмәләр түрүнда белешмәләр тапшыру

20.1. Күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дәгъва қылучы гражданнар яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) үзләренең керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йәкләмәләре түрүнда белешмәләр, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йәкләмәләре түрүнда белешмәләр тапшырырга тиеш. Күрсәтелгән белешмәләр Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йәкләмәләре түрүнда белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә, срокларда һәм форма буенча тапшырыла.

20.2. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр үзенең чыгымнары түрүнда, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнары түрүнда Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йәкләмәләре түрүнда белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә һәм форма буенча белешмәләр тапшырырга тиеш.

20.3. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнарын тикшереп тору аларның керемнәренә "Коррупциягә каршы көрәш түрүнда" Федераль законда һәм "Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп тору түрүнда" 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль законда, муниципаль хезмәт түрүнда Татарстан Республикасы кодексының, Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

20.4. Муниципаль хезмәткәрләргә әлеге булек нигезендә тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, мәлкәт һәм мәлкәти характердагы йәкләмәләр түрүндагы белешмәләр конфиденциаль характердагы белешмәләр булып тора, әгәр федераль законнар белән алар дәүләт серен һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләргә кертелмәгән булсалар.

20.5. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йәкләмәләре түрүнда, дини яисә башка ижтимагый берләшмәләр фондларына, башка оешмалар, шулай ук физик затлар фондларына иганәләрнең (кертемнәренең) түрьдан-туры яисә читләтеп рәвешендей жыю өчен белешмәләрдән файдалану рәхсәт ителми.

20.6. Муниципаль хезмәткәрләрнең керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йәкләмәләре түрүнда белешмәләрне фаш итудә яисә әлеге белешмәләрне Россия Федерациисе законнарында каралмаган максатларда файдалануда гаепле затлар Россия Федерациисе законнары нигезендә җаваплы булалар.

20.7. Муниципаль хезмәткәрләргә үз керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йәкләмәләре түрүнда, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йәкләмәләре түрүнда, мондый белешмәләрне мәжбүри тапшыру йә белә торып дәрес булмаган яисә тулы булмаган белешмәләр тапшыру муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә кiterə торган хокук бозу булып тора.

20.8. Күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан Россия Федерациисе норматив хокукий актлары нигезендә муниципаль хезмәткә кергендә гражданнар тарафыннан бирелә торган белешмәләрнең дәресслеген һәм тулылығын, муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт Вазыйфаларын биләүне дәгъвалилаучы гражданнар тарафыннан тапшырыла торган керемнәр, мәлкәт түрүнда һәм мәлкәти

характердагы йөклөмәләр хакында белешмәләрнең дөреслеген һәм тұлышығын, муниципаль хезмәткәрләр тарафынан чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтүн булдырмая ясә жайга салу турындағы таләпләрне үтәүне дәгъвалауучи гражданнар тарафынан бирелә торған белешмәләрнең дөреслеген һәм тұлышығын, «Коррупциягә каршы гамәлләр турында» Федераль закон һәм Россия Федерациясе норматив хокуқый актлары белән билгеләнгән бурычларның үтәлешен тикшеру, Татарстан Республикасы Президентының норматив хокуқый актлары нигезендә билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

20.9. Контракт буенча жирле администрация башлығы вазыйфасын биләүгә дәгъва қылучы гражданнар һәм күрсәтелгән вазыйфаны биләүче зат үз керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөклөмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөклөмәләре турында Татарстан Республикасы законында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Президентына белешмәләр тапшыра.

20.10. Муниципаль хокуқый актларда билгеләнгән тәртиптә жирле администрация башлығы вазыйфасын биләүче зат тарафынан тапшырылған керемнәр, чыгымнар, мәлкәт турында һәм мәлкәти характердагы йөклөмәләр хакында белешмәләр жирле үзидарә органының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында урнаштырыла һәм (яисә) массакүләм мәгълүмат чараларын муниципаль хокуқый актларда билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгару өчен бирелә.

21. «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә мәгълүмат урнаштыру турында белешмәләр тапшыру

21.1. "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дәгъвалауучы граждан, муниципаль хезмәткәр һәркем файдалана алырлық мәгълүматны, шулай ук аларны идентификацияләу мөмкинлеген бирә торған күрсәткечләрне урнаштырган сайтларның адреслары һәм (яисә) сайтларның битләре турында белешмәләрне түбәндәгеләр тапшыралар:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъва қылучы граждан - муниципаль хезмәткә көргән елдан алдагы өч календарь елда хезмәткә көргәндә;

2) муниципаль хезмәткәр - күрсәтелгән мәгълүматны тапшыру елынан алдагы календарь ел өчен ел саен, муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын үтәу қысаларында һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматны урнаштыру очракларыннан тыш.

21.2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр муниципаль хезмәткә көргәндә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дәгъвалауучы гражданнар тарафынан, ә муниципаль хезмәткәрләр тарафынан - хисап елынан соң килүче елның 1 апреленнән дә соңға калмыича тапшырыла. Әлеге статьяның 1 өлешендә курсәтелгән белешмәләр Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән рәвештә тапшырыла.

21.3. Эшкә алушының вәкиле каары буенча, вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъва қылучылар һәм муниципаль хезмәткәрләр тарафынан "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырылған һәркем файдалана алырлық мәгълүматны әшкәртә, шулай ук әлеге статьяның 1 өлешендә каралган белешмәләрнең дөреслеген һәм тұлышығын тикшерә.

22. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәте өчен түләү

22.1. Муниципаль хезмәткәрнең акчалата тәэммин ителеше муниципаль хезмәт вазыйфасы (алга таба - вазыйфаи оклад) нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи окладыннан, шулай ук айлық һәм башка өстәмә түләүләрдән (алга таба - өстәмә түләүләр) тора.

22.2. Өстәмә түләүләрдән түбәндәгеләр көрә:

- 1) тиешле еллар эшләгән өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә түләү;
- 2) муниципаль хезмәтнең махсус шартлары өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә түләү;
- 3) аеруча мөһим һәм катлаулы биремнәрне үтәгән өчен премияләр, аларны түләү тәртибе муниципаль орган бурычларын һәм функцияләрен тәэммин итүне, вазыйфаи инструкцияне үтәүне исәпкә алыш, яллаучы (эш бирүче) вәкиле тарафыннан билгеләнә;

- 4) ай саен акчалата бүләкләү;
- 5) сыйныф чины өчен айлык өстәмәләр;
- 6) еллык түләүле отпуск биргәндә бер тапкыр түләнә торган түләү;
- 7) матди ярдәм.

22.3. Муниципаль хокукий актларда шулай ук түбәндәге өстәмә түләүләр дә каралырга мөмкин:

1) нормалаштырылмаган хезмәт көне шартларында эшләгән өчен муниципаль хезмәткәрләргә ай саен компенсация түләве;

2) төп хезмәт бурычларына хокукий актларга һәм хокукий актлар проектларына хокукий экспертиза уздыру, хокукий актлар проектларын әзерләү һәм редакцияләү, юрист яисә югары юридик белеме булган башкаручы буларак аларны теркәү (юридик эш өчен өстәмә түләүләр) керә торган муниципаль хезмәткәрләргә ай саен түләнә торган түләү;

3) муниципаль хезмәткәрләргә фәннәр кандидатының профильле гыйльми дәрәҗәсе, фәннәр докторының гыйльми дәрәҗәсе өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә түләү;

4) Татарстан Республикасы мактаулы исеме өчен муниципаль хезмәткәрләргә айлык өстәмә түләү.

22.4. Муниципаль хезмәткәргә дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләр белән эшләгән өчен законнар нигезендә хезмәт хакына айлык өстәмә түләү билгеләнә.

2.5. Жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәтенә түләү күләмен һәм шартларын мөстәкыйль билгели. Вазыйфаи окладның күләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр күләме һәм аларны гамәлгә ашыру тәртибе Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә Утар-Аты авыл жирлеге Советы чыгара торган муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

23. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү

23.1. Муниципаль хезмәткәрләргә үз вазыйфаи бурычларын намуслы һәм нәтижәле үтәгән, намуслы хезмәт иткән, аеруча мөһим биремнәрне үтәгән һәм аңа карата булган кыенлыklar өчен түбәндәге төр бүләкләүләр кулланылырга мөмкин:

- 1) рәхмәт белдерү;
- 2) бер мәртәбә акчалата бүләкләү;
- 3) кыйммәтле бүләк белән бүләкләү;
- 4) жирле үзидарә органнары билгеләгән мактау грамотасы яисә бүләкләрнең башка төрләре белән бүләкләү;
- 5) законнар нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүләкләү;
- 6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә Устав һәм башка муниципаль хокукий актларда билгеләнгән бүләкләүләрнең бүтән төрләре.

23.2. Муниципаль хезмәткәрләрне бүләкләү өчен түбәндәгеләр нигез була:

- муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи вәкаләтләрне үрнәк рәвештә үтәү;
- дәвамлы һәм тел тидермәслек хезмәт;
- аеруча мөһим һәм катлаулылык биремнәрен үтәү;
- юбилей даталары;
- хезмәттә башка казанышлар.

Муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфаи вәкаләтләрен тиешенчә үтәве аларны сыйфатлы һәм вакытында башкаруны, ижади якын килүне һәм муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары эшненең нәтижәлелеген тәэммин итә торган инициатива күрсәтүне анлата.

Хезмәтнең риясызлығы бүләкләүне рәсмиләштерү датасына дисциплинар түләтүләр булмау белән билгеләнә.

Биренең мөһимлеге һәм катлаулылығы һәр конкрет очракта әлеге мәсьәләне хәл итү компетенциясенә кергән орган житәкчесе тарафыннан билгеләнә.

Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү турыйндағы мәсьәлә муниципаль берәмлек башлығы, жирле үзидарә органы житәкчесе тарафыннан карала, аңа буйсынуда муниципаль хезмәткәр тора.

Бүләкләүләр куллану турыйндағы үтенечнамә нигезле булырга, хезмәткәрнең жирле үзидарә органнары алдында торган бурычларны хәл итүдә катнашу дәрәжәсен, хезмәткәрнең һөнәри осталығы һәм оештыру сәләте булын чагылдырырга тиеш.

Үтенечнамә муниципаль хезмәткәргә турыйдан-турсынан житәкче белән килештерелә.

Муниципаль хезмәткәргә шулай ук муниципаль берәмлек башлығы урынбасары, муниципаль хезмәткәр буйсынган муниципаль берәмлек башкарма комитеты житәкчесе дә рәхмәт белдерү хокуқына ия.

Бүләкләү хокукий акт дип игълан ителә, хезмәткәргә житкерелә һәм хезмәт кенәгәсендә һәм муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшенә (акчалата бүләкләүләрдән тыш) кертелә.

Хокукий актта муниципаль хезмәткәрнең нәкъ менә нинди казанышлары өчен бүләкләнүе һәм нинди бүләкләүләр кулланылуы турыйнда белешмәләр булырга тиеш.

Бүләкләргә чыгымнар һәм бер тапкыр бирелә торган акчалата түләүләр хезмәт өчен түләү фонды хисабына башкарыла.

Муниципаль хезмәткәрне бүләкләүгә материаллар - Мактау грамотасы белән муниципаль берәмлек башлығына, жирле үзидарә органы житәкчесенә, юбилеена бер ай кала, бүләкләнүең башка төрләренә - тиешле вакыйга башланганчы 2 атнадан да соңга калмыйча тапшырыла.

24. Муниципаль хезмәткәрнең дисциплинар жаваплылығы

24.1. Дисциплинар гамәл кылган өчен - муниципаль хезмәткәрләргә аның өстенә йәкләнгән хезмәт бурычларын үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән өчен - яллаучы (эш бирүче) вәкиле түбәндәгे дисциплинар түләтүләр кулланырга хокуклы:

- 1) кисәтү;
- 2) шелтә;
- 3) муниципаль хезмәттән тиешле нигезләрдә эштән азат иту.

24.2. Дисциплинар гаеп кылуны рөхсәт иткән муниципаль хезмәткәр вакытлыча (ләкин бер айдан да артмаган) булырга мөмкин, карап кабул итүгә кадәр аның дисциплинар жаваплылығы турыйндағы мәсьәлә, акчалата әчтәлеген саклап калып, вазыйфаи бурычларын үтәүдән читләштерелде. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаи бурычларын үтәүдән читләштерү бу очракта муниципаль хокукий акт белән башкарыла.

24.3. Дисциплинар түләтүләрне куллану һәм бетерү тәртибе хезмәт законнары белән билгеләнә.

25. Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу турыйндағы чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәгән һәм коррупциягә каршы көрәш максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен түләтүләр

25.1. Муниципаль хезмәткәрләргә “Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турыйнда” гы Федераль закон, “Коррупциягә каршы көрәш турыйнда” гы Федераль закон, “Коррупциягә каршы көрәш турыйнда” гы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу турыйндағы таләпләрне үтәмәгән өчен, әлеге Нигезләмәнең 24 статьясында каралган түләтүләр җайга салына.

25.2. Түләүләрне куллану һәм алу муниципаль хезмәт турыйнда Татарстан Республикасы кодексының 33 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

25.3. Тұләүгә федераль закон нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә шикаять бирелергә мөмкин.

25.4. Муниципаль хезмәткәргә ышанычны югалтуға бәйле рәвештә эштән азат итү рәвешендә тұләтүләр куллану турындағы белешмәләр муниципаль хезмәт узган жирле үзидарә органы тарафыннан "Коррупциягә каршы көрәш турында" Федераль законның 15 статьясында каралған ышанычны югалтуға бәйле рәвештә эштән азат ителгән затлар реестрына кертелә.

26. Муниципаль хезмәт стажы

Муниципаль хезмәт стажына (гомуми дәвамлылығына) кертелә торған әш чорлары муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән җайга салына.

27. Муниципаль хезмәткәрне эштән җибәрү

27.1. Муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасын һәм акчалата әчтәлеген саклап, еллық отпуск бирелә, аның құләме уртача хезмәт хакын исәпләү өчен хезмәт законнарында билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

27.2. Муниципаль хезмәткәрнең еллық тұләүле ялы төп тұләүле отпустан һәм өстәмә тұләүле отпусклардан тора.

27.3. Ел саен төп тұләүле отпуск муниципаль хезмәткәргә 30 календарь көн дәвамлылығы белән бирелә.

27.4. Ел саен өстәмә тұләүле яллар муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар әшләгән өчен, шулай ук федераль законнарда һәм муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Кодексында каралған очрактарда бирелә. Тиешле еллар әшләгән өчен муниципаль хезмәткәргә еллық өстәмә тұләүле отпускның дәвамлылығы муниципаль хезмәтнең һәр елды өчен бер календарь көн исәбеннән исәпләнә. Еллық төп тұләүле отпускның һәм тиешле еллар әшләгән өчен еллық өстәмә тұләүле отпускның гомуми дәвамлылығы 40 календарь көннән арта алмый. Нормалаштырылмаган хезмәт көне билгеләнгән муниципаль хезмәткәргә нормалаштырылмаган хезмәт көне дәвамлылығы өч календарь көнгө тиғез еллық өстәмә тұләүле отпуск бирелә. Нормалаштырылмаган хезмәт көне өчен еллық өстәмә тұләүле отпуск, шулай ук федераль законда каралған башка очрактарда бирелә торған еллық өстәмә тұләүле отпуск өлөштә каралған еллық төп тұләүле отпустан тыш бирелә.

27.5. Муниципаль хезмәткәрнең гаризасы буенча еллық тұләүле отпуск өлешиләр буенча бирелә, шул ук вакытта отпускның бер өлеши озынлығы 14 календарь көннән дә ким булмаска тиеш. Эшкә алушының (әш бирүче) вәкиле белән килештереп, муниципаль хезмәткәргә отпускның бер өлеши башка дәвамлылыкта бирелергә мөмкин.

27.6. Хезмәткәрнең язма гаризасы буенча муниципаль хезмәткәргә яллаучы вәкиленең (әш бирүченең) каары белән бер елдан да артық булмаган дәвамлылыктагы акчалата тұләудән башка отпуск бирелергә мөмкин.

27.7. Муниципаль хезмәткәргә федераль законнарда каралған очрактарда акчалата тұләүне сакламайча отпуск бирелә.

28. Муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт шартнамәсен өзу өчен нигезләр

28.1. Россия Федерациясе Хезмәт кодексында каралған хезмәт шартнамәсен өзу өчен нигезләрдән тыш, муниципаль хезмәткәр белән хезмәт шартнамәсе шулай ук яллаучы (әш бирүче) вәкиле инициативасы буенча түбәндәге очрактарда өзелергә мөмкин:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләу өчен билгеләнгән иң чик яшкә ирешү;

2) Россия Федерациисе гражданлыгын тұктату, чит ил гражданы - Россия Федерациисе халықара шартнамәсендә катнашучы чит дәүләт гражданлыгын тұктату, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булу, чит дәүләт гражданлыгы алу йә аның яшәу хокуқын яисә Россия Федерациисе гражданының чит ил территориясендә дайми яшәу хокуқын раслаучы башка документ алу хокуқына ия, Россия Федерациисе халықара шартнамәсендә катнашучы булып тормаган, аның нигезендә чит ил гражданлыгы булған Россия Федерациисе гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

3) муниципаль хезмәткә һәм федераль законда билгеләнгән чикләуләрне һәм тыюларны үтәмәү.

4) дисквалификация рәвешендә административ жәза куллану;

28.2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләу өчен билгеләнгән иң чик яшькә житкән муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәттә булу срокын озайту рәхсәт ителә. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәтендә булу вакытын бер мәртәбә озайту бер елдан да артыграк булмаган вакытка рәхсәт ителә.

29. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гайлә әгъзаларын пенсия белән тәэммин иту

Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гайлә әгъзаларын пенсия белән тәэммин иту шартлары «Россия Федерациисендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә.

30. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше

Утар-Аты авыл жирлегендә кадрлар эше үз эченә ала:

30.1. муниципаль хезмәт Вазыйфаларын биләу өчен кадрлар составы булдыру;

30.2. Муниципаль хезмәт турында законнар нигезләмәләрен гамәлгә ашыру турында тәкъдимнәр әзерләу һәм әлеге тәкъдимнәрне яллаучы вәкиленә (эш бириүчегә) керту;

30.3. Муниципаль хезмәткә керүгә, аны узуға, хезмәт шартнамәсе (контракты) төзүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп қуюға, муниципаль хезмәт вазыйфасында биләгән вазыйфадан азат итүгә, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә һәм аның пенсиягә чыгуна бәйле муниципаль хокукий актлар проектларын әзерләүне оештыруга һәм тиешле документларны рәсмиләштерүгә;

30.4. муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт кенәгәләрен алып бару;

30.5. муниципаль хезмәткәрләрнең шәхси эшләрен федераль законда, әлеге нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә алып бару;

30.6. Муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару;

30.7. муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт таныкlyklарын рәсмиләштерү һәм бириу;

30.8. муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль хезмәткәрләрне кадрлар резервына кертугә конкурс үткәру;

30.9. муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткәру;

30.10 Кадрлар резервы белән эшләүне оештыру һәм аны нәтижәле файдалану;

30.11. Муниципаль хезмәткә кергәндә граждан тарафыннан тапшырыла торган шәхси белешмәләрнең һәм башка белешмәләрнең дөреслеген тикшерүне оештыруға, шулай ук дәүләт серен тәшкил иткән белешмәләргә билгеләнгән рәвешкә рәхсәт бириүне рәсмиләштерүгә;

30.12. муниципаль хезмәткәрләрнең керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрне тикшерүне оештыру, шулай ук «Россия Федерациисендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында һәм башка федераль законнарда билгеләнгән муниципаль хезмәткә бәйле чикләуләрне үтәү;

30.13. муниципаль хезмәтнең хокукий һәм башка мәсьәләләре буенча муниципаль хезмәткәрләргә консультация би्रү;

30.14. Кадрлар эшенең хезмәт законнарында һәм муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында билгеләнә торган башка мәсьәләләрен хәл итү.

31. Муниципаль хезмәткәрнең персональ күрсәткечләре

31.1.Муниципаль хезмәткәрнең персональ күрсәткечләре - муниципаль хезмәткәрнең биләгән муниципаль хезмәт вазыйфалары буенча бурычларын үтәвәнә һәм конкрет муниципаль хезмәткәргә қагылышлы рәвештә яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) кирәклө мәгълүмат.

31.2. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси белешмәләре Россия Федерациясе Хезмәт кодексының 14 бүлегендә каралган үзенчәлекләр белән шәхси белешмәләр өлкәсендәге Россия Федерациясе законнары нигезендә эшкәртелергә тиеш.

32. Муниципаль хезмәтне үстерү программы

Муниципаль хезмәтне үстерү муниципаль хезмәтне үстерүненә жирле бюджет акчалары исәбеннән финансдана торган программы белән тәэммин ителә.